

PRESENTACIÓ

La Societat Catalana de Sociologia es complau a fer-vos un nou servei en el context de l'activitat intel·lectual duta a terme per l'Institut d'Estudis Catalans, del qual formem part. Un nou servei que s'inscriu en la dinàmica interna associativa de la nostra entitat; és per això que el producte que us arriba a les mans segurament us semblarà dispers i excessivament heterogeni, tot i el seu notable valor científic i l'interès innegable de la seva actualitat temàtica.

Les dues aportacions que constitueixen el contingut d'aquest paper que teniu l'oportunitat de gaudir i conservar entre els vostres materials de consulta, foren l'objecte de dues trobades que, respectivament, van ésser presentades com a «conferència» i com a «debat-col·loqui».

La primera, «La nova administració Clinton i Amèrica Llatina: expectatives i reptes», va anar a càrrec del conegut i prestigiós sociòleg nord-americà James Petras, professor a la Universitat de l'Estat de Nova York (Binghamton) i fou pronunciada el 10 de març d'aquet 1993 en uns moments en què només la capacitat analítica de qui intervenia per raó de la seva especialitat professional podia emetre una interpretació arriscada —perquè podia semblar prematura— del que podia desprendre's del recentment elegit president dels Estats Units d'Amèrica.

El segon, «L'ecologisme com alternativa política», va comptar el 2 de juny del mateix curs amb la participació simultània de Carlos Gabetta, director de la prestigiada publicació Cuatrosemanas y Le Monde Diplomatique; de Jorge Riechmann, adscrit al Departament de Sociologia i Metodologia de les Ciències Socials de la Universitat de Barcelona, i de Louis Lemkov, professor de Sociologia a la Facultat de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona. Aquest debat-col·loqui posa sobre la taula els paràmetres que configuren el moviment ecologista i les seves possibles potencialitats amb vista a esdevenir una alternativa política, i cal tenir compte que es va realitzar en uns moments en què la campanya electoral al nostre país es trobava en el seu punt culminant i que presentava incerteses de cara a l'esdevenidor polític de casa nostra; només la competència i la capacitat d'uns estudiosos eren aptes per a dilucidar la veritat de l'ecologisme com una real i autèntica alternativa política.

Dos temes, tanmateix, ben diversos, tot i que units pels trets comuns de l'actualitat i d'un interès innegable per als professionals de la sociologia. Ens sembla que la convivència i l'oportunitat del servei que pretén la Societat Catalana de Sociologia no exigeixen cap mena de justificació.

En aquesta petita presentació ens cal puntualitzar algunes qüestions que seran precisions necessàries abans d'emprendre la lectura dels seus continguts. No es tracta de cap mena de justificació, sinó que constitueixen un amable i cordial «avís al lector» per tal de donar més justesa i comprensió als texts que es troben a les seves mans.

La primera precisió és la que fa referència a la consideració que aquests no han estat uns materials pensats directament per a la publicació. Malgrat que quasi tots els autors han pogut revisar els seus continguts, el que fou verbalitzat en forma de conferència o de debat-col·loqui, fou enregistrat en cinta magnetofònica i pacientment buidat i transcrit. No és difícil endevinar algunes imprecisions de llenguatge nascudes de la comunicació directa i pública dels mateixos que hi han intervingut; dient exactament el mateix, una cosa és la redacció coherent i mesurada d'un paper i una altra la dicció pública i col·loquial d'aquests mateixos continguts. Ens sembla que, aquesta consideració, cal tenir-la en compte.

La segona precisió és que l'actualitat evident dels temes tractats pot fer que el pas del temps i la dinàmica ràpida i incontrolable dels canvis socials, polítics i econòmics, puguin arribar a modificar alguns aspectes de l'anàlisi que aquí es presenta. No es pot oblidar, de cap manera, la data en què aquestes exposicions foren fetes; val la pena de considerar aquests materials com una interessantíssima introducció a unes temàtiques que encara estan sotmeses al vaivé dels esdeveniments i dels fets.

En principi, semblaria inútil insistir a sociòlegs sobre la relativitat en l'espai i en el temps de la realitat mateixa que estem tractant; des dels inicis del pensament social amb Montesquieu i Marx, no ens queda cap mena de dubte sobre la variabilitat eterna de l'objecte concret de la nostra disciplina: el sociòleg no es mou mai en el terreny dels principis, sinó que la nostra tasca inductiva ens invita constantment a pensar que el que avui és així abans-d'ahir era d'una altra manera, i que el que es presenta aquí amb una determinada forma allà pot aparèixer diferentment. La comparació és l'essència mateixa de la sociologia, mentre que la gènesi social de la realitat i la historicitat són components essencials de l'explicació científica en la nostra disciplina.

Fetes aquestes precisions, que ens semblaven indispensables, només ens resta felicitar-nos mútuament del fet de poder disposar d'uns materials que presenten un altíssim interès. És per això que la Societat Catalana de Sociologia creu que realitza un bon servei a la comunitat dels sociòlegs de Catalunya.

Ens plau dir, finalment, que aquests actes públics no van ésser convocats en solitari. La Societat Catalana de Sociologia i el Col·legi de Doctors i Llicenciats en Ciències Polítiques i Sociologia van organitzar la primera trobada juntament amb l'organització no governamental Món-3 (Universitaris pel Tercer Món), i la segona, amb la publicació Cuatrosemanas y Le Monde Diplomatique; col·laboració interessant, fecunda i plenament gratificant.

En principi, la Societat Catalana de Sociologia no es proposa fer cap mena de convocatòria d'una manera immediata. Per a aquest 1994 hem dedicat tots els nostres esforços a l'organització del Congrés Català de Sociologia. Ens hem limitat a nosaltres mateixos amb l'ànim de dinamitzar aquesta important trobada que ha de revitalitzar la nostra professió i li ha de donar relleu.

RAIMON BONAL
President de la SCS